

Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів

Можливим зловживанням у діяльності осіб, які перебувають на посадах державної служби, запобігають правові бар'єри.

Так, антикорупційне законодавство забороняє державним службовцям під час виконання своїх службових або представницьких повноважень приймати рішення, вчиняти дії в умовах конфлікту інтересів. Більш того, державний службовець зобов'язаний вживати заходів щодо недопущення та врегулювання конфлікту інтересів.

Законодавець розрізняє два види конфлікту інтересів: потенційний та реальний.

Потенційний конфлікт інтересів - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість виконання нею повноважень. Тобто, якщо посадова (службова) особа дійшла висновку про наявність у неї приватного інтересу, який здатний вплинути на виконання нею службових (посадових) повноважень, це означає, що у неї виник потенційний конфлікт інтересів. Якщо за таких умов особа прийняла рішення або вчинила певні дії, вважається, що вона діяла в умовах реального конфлікту інтересів.

В свою чергу, реальний конфлікт інтересів - суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

Особливою ознакою конфлікту інтересів є наявність у державного службовця приватного інтересу під час вирішення певного питання.

Під приватним інтересом слід розуміти будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, обумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, наявністю корпоративних прав, отриманням подарунка за прийняття рішення на чиюсь користь. Перелічене може вплинути або впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття державним службовцем рішень, на вчинення чи невчинення дій, спричиняє виникнення реального або потенційного конфлікту інтересів.

Якщо державний службовець дізнався про наявність у нього конфлікту інтересів, то він повинен не пізніше наступного дня повідомити про це

безпосереднього керівника. Національне агентство з питань запобігання корупції радить повідомляти про конфлікт інтересів письмово, наприклад, за наступним зразком:

Керівнику_____

(П.І.Б. особи, яка повідомляє, посада)

**Повідомлення
про реальний / потенційний конфлікт інтересів**

(стисло викласти ситуацію, в якій виник реальний / потенційний конфлікт інтересів, суть приватного інтересу,

що впливає на об'єктивність прийняття рішення, а також зазначити чи вчинялися дії та чи приймалися рішення

в умовах реального конфлікту інтересів)

Дата

Підпис особи

Після отримання такого повідомлення безпосередній керівник особи або керівник органу, до повноважень якого належить звільнення/ініціювання звільнення з посади, протягом двох робочих днів повинен прийняти рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів з урахуванням вимог статей 29-34 Закону України «Про запобігання корупції», а також, повідомити про прийняте рішення відповідну особу.

Законодавством не визначено, у якій саме формі має бути оформлено прийняте керівником рішення про врегулювання конфлікту інтересів у підлеглої йому особи, проте із офіційних роз'яснень Національного агентства з питань запобігання корупції вбачається доцільність прийняття керівником письмового розпорядчого акту.

При цьому до врегулювання конфлікту інтересів державний службовець не повинен приймати рішення, вчиняти дії.

При виникненні у державного службовця сумнівів щодо наявності конфлікту інтересів, він зобов'язаний звернутися за роз'ясненнями до

Національного агентства з питань запобігання корупції. У зверненні необхідно зазначити дії, щодо яких виник сумнів та додати копії документів щодо службових (посадових) повноважень. Національне агентство з питань запобігання корупції упродовж семи робочих днів має роз'яснити такій особі порядок її дій щодо врегулювання конфлікту інтересів.

Вчасно розпізнати наявність конфлікту інтересів кожному державному службовцю допоможе складання тесту на наявність (відсутність) конфлікту інтересів, запропонованого Методичними рекомендаціями щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів Національного агентства з питань запобігання корупції, а також проходження безкоштовних навчальних онлайн-курсів «Конфлікт інтересів: треба знати!».

**Головний спеціаліст з питань запобігання
і виявлення корупції Головного територіального
управління юстиції у Донецькій області**